

Norske leger mot atomvåpen

IPPNW Europeisk studentmøte i Oslo
Intervju med Jan Helge Solbakk
Lær om atomvåpen

en tryggere verden uten atomvåpen

Til ungdommen!

John Gunnar Mæland

Leder NLA

john.meland@isf.uib.no

I Nordahl Griegs kjente dikt fra 1936 (se siste side i dette medlemsbladet) finner vi denne strofen:

*Stilt går granatenes
glidende bånd
Stans deres drift mot død
stans dem med ånd!*

Vi som har engasjert oss i kampen mot atomvåpen, kjenner oss igjen. Det politisk-militære-industrielle komplekset arbeider i det stille med stadige ”forbedringer” av våpenarsenalene. Nye land fristes av atommaktstatus som politisk sjakktrekk. Andre land posisjonerer seg for militarisering av verdensrommet. Fortsatt har verden nok kjernefysiske våpen til å ødelegge den menneskelige sivilisasjon flerfoldige ganger.

Verden har lenge tilsynelatende stått stille hva gjelder antall atomvåpen, men bak sikringsgjerdene har skarpe hjerner fortsatt sitt arbeid for å raffinere våpensystemene og utvikle nye mottrekk mot eventuelle angrep. Som Morten Bremer Mærli skriver til slutt i

sin bok om Atomvåpen – Det du ikke vet, det du ikke vil vite (Pax 2009): ”Men gjør vi intet, vil våpnene sakte men sikkert spres, drevet fram av sine unike ødeleggende kapasiteter. Slik sett lever våpnene. Og slik kommer de en dag til å brukes.”

Mot dette stiller noen idealister med knapt andre ressurser enn sine åndskrefter. Den internasjonale fredsbevegelsen har ikke klart å opprettholde den massemobiliseringen som tvang igjennom politisk tøvær og atomnedrustning på 1980- og 1990-tallet. Samtidig øyner vi nå nytt håp, først og fremst fordi verdens mektigste mann, president Barack Obama, så klart har uttrykt sin visjon og vilje til omfattende nedrustning. Men Obama motarbeides av mektige krefter både innen sitt eget land og av andre makter som øyner muligheten til å ydmyke supermakten USA. Han trenger den hjelpen han kan få.

Det er spennende tider. Vi venter på resultatet av forhandlingene mellom Russland og USA om en avtale som skal avløse START 1, hvor vi har forventninger om store kutt i antallet strategiske atomvåpen. Vi venter på klargjøring av hvilken rolle atomvåpnene skal spille i USAs forsvarspolitik. Og

vi venter fremfor alt på den avgjørende tilsynskonferansen i New York i mai om Ikke-spredningsavtalen, som nylig fylte 40 år.

En annen grunn til håp er at unge mennesker engasjerer seg i disse kompliserte spørsmålene. Den internasjonale legebevegelsen mot atomvåpen har alltid fått energi fra aktive studenter. Heldigvis ser dette engasjementet ut til bare å bli sterkere. Dagens unge mennesker har et globalt perspektiv på sine liv og tenker internasjonalt på en helt ny måte.

I dagene 8. til 11. april samler over 100 internasjonale studenter seg i Oslo til Europeisk IPPNW studentmøte. De vil få et flott faglig program tilrettelagt av MedFred studenter fra alle fire norske medisinske fakultet. NLA er stolt av dette arrangementet som studentene har stått for alle sider ved. Vi ønsker arrangører og deltakere lykke til! Kanskje Nordahl Griegs ord kan styrke oss i troen på at det nytter:

*Her er ditt vern mot vold,
her er ditt sverd:
troen på livet vårt,
menneskets verd*

To the youth!

John Gunnar Mæland

President

*Norwegian Physicians against
Nuclear Weapons (NLA)*

These are exciting times! We are right now (late March 2010) awaiting the results of the Russian-American negotiations for a deal replacing the START 1 treaty, a deal which hopefully will lead to deep cuts in the number of strategic nuclear weapons. We are also waiting for the new US Nuclear Posture Review. And we are of course looking forward to the decisive Non-Proliferation Treaty (NPT) Review Conference in May.

The NPT has been in effect for 40 years, but has not achieved its ambitions for either non-proliferation or nuclear disarmament. IPPNW pleads for a new approach to full abolishment of nuclear weapons. We want a legally binding convention with a clear time-table for the full elimination of all such weapons.

There is certainly hope in the air for a break-through for nuclear disarmament. Another reason for hope is the engagement of young people in these complicated questions. The international movement of physicians against nuclear arms has from the very beginning

been fuelled by the energy from active students. Fortunately, this engagement seems to grow even stronger.

In April 2010, one hundred international medical students will convene in Oslo for the 20th IPPNW European Student Conference. I wish you all welcome and trust that you will enjoy the programme prepared by the student groups representing all four medical schools in Norway. NLA is proud over this arrangement and we wish the organizers and the participants engaging and peaceful days in Oslo!

Innhold

<i>Intervju med Jan Helge Solbakk</i>	<i>side 4</i>
<i>Minneord Alexander Pihl</i>	<i>side 6</i>
<i>IPPNW Verdenskongress i Basel 2010</i>	<i>side 7</i>
<i>IPPNW Europeisk studentmøte i Oslo</i>	<i>side 8</i>
<i>Lær om atomvåpen</i>	<i>side 9</i>
<i>Ny organisasjonssekretær i NLA</i>	<i>side 9</i>
<i>Bokomtale</i>	<i>side 10</i>
<i>Medical peace work</i>	<i>side 11</i>
<i>Global response</i>	<i>side 12</i>
<i>2010 - året det skjer?</i>	<i>side 15</i>
<i>ICAN-nytt</i>	<i>side 16</i>
<i>Referat fra landsmøtet</i>	<i>side 20</i>
<i>Årsmelding</i>	<i>side 21</i>
<i>Regnskap og revisorberetning</i>	<i>side 27</i>
<i>Handlingsplan 2010</i>	<i>side 28</i>

Medlemsbladet for Norske leger mot atomvåpen
ISSN 0808 2111

Redaksjonen

Carl Pintzka og Bjørn Lyngen
Abelsborg gate 11, 7018 Trondheim
Tlf: 98446627,
e-post: pintzka@legermotatomvapen.no

NLAs sekretariat

Leder: John Gunnar Mæland
Institutt for samfunnsmedisinske fag, UiB
Kalfarveien 31, 5018 Bergen
Tlf 55586075, fax 55586130
Priv. C.Sundtsgt 36, leil 603, 5004 Bergen
Tlf 55230824 (p), 90081052 (m)
e-post: john.meland@isf.uib.no

IPPNW Central Office

727 Massachusetts Avenue
MA 02139-3323, USA
Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560
E-post: ippnwbos@ippnw.org
Ex.dir. Michael Christ: mchrist@ippnw.org

Hjemmesider

www.legermotatomvapen.no, www.ippnw.org

Medlemskontingent, priser:

Leger:	300,-
Studenter:	100,-
Postgirokonto:	3060 24 20376

Er du ikke medlem? Ta kontakt med
medlemsansvarlig Dag Bruusgaard:
bruusgaard@legermotatomvapen.no.

Layout: Carl Pintzka
Trykk: Skipsnes, i 1500 eksemplarer.

*Forsidebilde: 1.rad fra venstre; Saima Akhtar,
Julian Hamfjord. 2.rad fra venstre; Johannes Sten-
berg, Sofie Paus. 3.rad fra venstre; Mari Jetland,
Petter Dahle*

Kjære kolleger

Medlemsbladet kommer denne gangen i en noe spesiell utgave. Vi har hatt som mål å ha bladet ferdig til den 20. europeiske IPPNW-studentkonferansen i Oslo, og vi har derfor valgt å presentere noen av sakene på engelsk for å kunne gi våre utenlandske meningsfeller et innblikk i hva vi skriver om.

Det er mer enn en klisjé at vi som studenter representerer framtida i ideelle organisasjoner som NLA/IPPNW. Gledelig nok får vi redaktørene stadig positive tilbakemeldinger fra mer erfarne bidragsytere, og vi opplever at etterveksten i de yngre rekker betyr mye for engasjementet i hele organisasjonen. Et eksempel på dette er at våre to forgjengere som redaktører nå har gått inn i NLA-styret. Valg og annet fra årsmøtet følger lenger bak i bladet.

En riktig fin vår og fortsatt framgang i kampen for en atomvåpenfri verden ønskes dere alle.

Redaktørene

Dear colleagues

This edition of our members' bulletin is somewhat special. Our ambition has been to finish it in time for the 20th IPPNW European Students' Conference in Oslo; therefore we have chosen to present some of the material in English in order to give our foreign visitors a glimpse of its contents.

We, the students, representing the future of non-governmental organizations such as NLA/IPPNW is an idea of higher significance than just a cliché. Receiving a continuous flow of positive feedback from our more experienced contributors, it is obvious to us as editors that the recruitment of younger members is of high importance to ensure the commitment in the organization as a whole – an example being that the recent annual meeting of NLA elected two former magazine editors as members of the board.

We would like to wish all of you a wonderful springtime and further progress for our efforts to achieve a world free of nuclear weapons.

The editors

Jan Helge Solbakk om atomvåpen og etikk

Jan Helge Solbakk er professor i medisinsk etikk ved Universitetet i Oslo og professor II ved Senter for internasjonal helse, Universitetet i Bergen. Han er en markert samfunnsdebattant som ikke er redd for å si ifra hvis han mener noe er urett.

Guro K. Barnes

MedFred Oslo

barnes@Jegermotatomvåpen.no

En grunnleggende krigsmotstander

Solbakk har aldri hatt tro på at våpen kan være fredsbevarende og så det i sin tid som utenkelig å avtjene verneplikten. Han er grunnleggende motstander av å bruke vold og å ta liv, men sier samtidig at det finnes tilfeller der det kan være tillatt å ta liv, hvis ditt eget liv et sterkt truet. Han ser også at selv de fredeligste mennesker kan ty til vold i ekstreme situasjoner.

Solbakk er ellers kompromissløs i omtalen av krig og våpenbruk. Han ser på angrep uten selv å ha blitt angrepet først, som totalt forkastelig og mener det er meningsløst at Norge har et militært forsvar. Pengene i forsvarsbudsjettet burde blitt brukt til helt andre ting. Han har sterke meninger og klare grenser for hva som er moralsk forsvarlig, også når det gjelder atomvåpen.

Atomvåpen er grunnleggende umoralsk

Solbakk mener at alle våpen med en slagstyrke som kan utslette verden er en forbrytelse mot menneskeheten, og han ser ingen tenkelige scenarioer der bruk av atomvåpen skal kunne forsvares. Ikke bare mener han at bruk av atomvåpen er uetisk, men også det å besitte slike våpen er å se på som uforsvarlig. Dette begrunner han med de potensielle farene for bruk og at atomvåpen bidrar til at flere vil ønske seg slike våpen når noen allerede har. Den amerikanske bombingene av Japan i 1945 er i følge Solbakk en av de aller verste forbrytelsene mot menneskeheten, og han mener samtlige land som besitter atomvåpen og deres ledere burde stilles for krigsforbryterdomstolen i Haag.

Dobbeltmoralen rundt at noen stater selv

har atomvåpen mens de samtidig nekter andre å skaffe seg de samme våpnene, ser Solbakk også på som avskyelig. - Som om det er slik at noen stater har rett til å utvikle og inneha slike forferdelige våpensystemer mens andre ikke skal ha den retten.

Også fredelig bruk av atomteknologi er moralsk problematisk, i følge Solbakk, fordi det hele tiden vil være en risiko for at anriket uran havner på avveie og brukes til produksjon av våpen.

- Da atomets mystikk og koden ble

knekket åpnet vi på en måte Pandoras eske og fikk så mye annet på kjøpet som vi nå sliter både fysisk og psykisk og klimatisk med, understreker Solbakk. Han ser derfor heller ikke atomkraft som noen løsning på klimakrisen og tror pengene man har investert i atomteknologi kunne blitt langt bedre utnyttet innen fornybar energi. Da hadde man sluppet unna de store problemene med lagring av radiologisk atomavfall.

Vi har ikke erfaring med noe annet

- Nå bruker man retorikken om at

Jan Helge Solbakk. Foto: NHL.no

atomvåpen har bidratt til å hindre nye omfattende kriger, men det vet vi ingenting om. Den eneste empirien vi har, er empiri med atomvåpen. Man har ikke alternativ empiri om hva som ville skjedd når det gjelder terrorbalansen og fred versus ufred om atomvåpen ikke fantes. Siden amerikanerne slapp atombombene over Hiroshima og Nagasaki så har atombombetrusselen hengt over oss. Hvordan ville verden sett ut dersom vi ikke hadde hatt atomvåpen? Jeg tror at den empirien ville vært interessant, sier Solbakk.

Atomvåpen endret verden

- Da atombomben ble skapt, ble vi tvunget til å gå fra en forståelse om at menneskene kommer og går mens verden består, til å ta inn over oss at verden kan ha en ende som ligger ganske nær, en ende forårsaket av mennesker. Dette endret hele dynamikken i det å være menneske, sier Solbakk. Han trekker fram den kjente legen, filosofen, teologen, atomvåpenmotstanderen og fredsprisvinneren Albert Schweizer, som Solbakk mener var blant de første til å protestere mot atomvåpen nettopp fordi han forstod denne endringen i mennesker forståelse og at endetiden plutselig kunne være nær.

- Det hele koker ned til ærefrykt for

livet, Albert Schweizers livsfilosofi, sier Solbakk.

- Atomvåpen er en grunnleggende forakt for livet og vi må komme tilbake til grunnholdningen; at alt liv har like stor rett til å leve. Derfor handler atomvåpen i Solbakk sine øyne om mer enn bare de konkrete våpnene. De er også uttrykk for hvordan det internasjonale samfunnet løser konflikter og hvordan vi bygger murer for å beskytte oss. Hvis han fikk muligheten til å snakke med

”Atomvåpen er en grunnleggende forakt for livet og vi må komme tilbake til grunnholdningen; at alt liv har like stor rett til å leve.”

verdens ledere for å overtale dem til å gi opp atomvåpnene sine, ville han startet med å oppfordre dem til å ta ansvar overfor barnebarna sine. At de måtte ta menneskerettighetene på alvor og gi alle retten til å bli født inn i en fri verden.

En større sammenheng og andre virkemidler

Solbakk er altså opptatt av å sette ting i en større sammenheng. Han understreker at krig og terror ikke bare handler om religiøse eller fanatiske grupper. Det finnes en dypere liggende årsak; den vanvittige skjevfordelingen av ressursene i verden. Spesielt

har Solbakk lært mye om dette av studentene på Internasjonal helse i Bergen. Studentene som kommer fra hele verden, bringer med seg mange verdifulle perspektiver på hvor store forskjellene og mulighetene er i ulike deler av verden. I følge Solbakk ville antallet kriger og terrorhandlinger gått kraftig ned hvis vi jobbet mer aktivt for rettferdig fordeling av verdens ressurser. Sikkerhet handler ikke bare om militær beskyttelse. Solbakk mener vi må gi

mer makt til FN og ser ingen plass til organisasjoner som Nato og Schengen i en globalisert verden. - FN er det eneste forumet hvor alle medlemslandene, fra Island til Nord-Korea, er medlemmer. Det er det eneste forumet hvor alle har talerett og mulighet til å påvirke politiske beslutninger, framhever han.

Det er tydelig hva Solbakk mener; Vi må satse langt mer på samarbeid og forståelse enn på vold og forsvar. Og han kommer stadig tilbake til sitatet fra den kjente dikteren Olav Duun som kommer fra Solbakks hjemsted Ytre Namdal; “Du kan ikkje drepe det onde med øks!”

English summary

Jan Helge Solbakk is a professor of medical ethics at the University of Oslo and adjunct professor at Centre for international health, University of Bergen. In this interview, he presents his thoughts on the immorality of nuclear weapons and war aggressors, and he also questions the empirical opinion that nuclear weapons are important to prevent new extensive wars.

Alexander Pihl in memoriam

Med Alexander Pihl er en av de mest betydelige forskere innen norsk medisin gått bort. Men det er en annen side ved denne mannen som også bør framheves – hans opplysningsarbeid mot atomvåpen- også fordi han selv la så stor vekt på denne side av sitt virke.

Einar Kringlen

Allerede på slutten av 1970-tallet ble Pihl med i en studiegruppe av leger til gjensidig informasjon om de biologiske og medisinske virkninger av ABC-våpen der atomvåpen etter hvert kom til å spille hovedrollen.

Det er to måter å betrakte atomvåpen på. Man kan se på dem som vanlige våpen, bare mer destruktive enn de konvensjonelle våpen. Men mer korrekt er det at atomvåpen er enestående, helt ulike ordinære våpen, i den forstand at de angriper arvestoffet som livets støttesystemer, på ethvert nivå.

I sine skrifter, i sine foredrag for almenheten, var dette hans budskap. Hvis atomkrigen kommer, vil vi få et økologisk sammenbrudd som ikke bare vil føre til fysisk og sosialt kaos og millioner av menneskers død, men i verste fall utryddelse av mennesket som art.

Et viktig bidrag var hans omfattende artikkel med tittelen: "Lidelse uten lindring –død uten mening" i boka Før det blir for sent fra 1982. Etter en grundig gjennomgang av de biologiske og medisinske virkninger av atomvåpen avslutter han artikkelen med å konstatere at vi alle er i samme båt. Enten lever vi sammen eller vi dør sammen.

Siden kom det flere artikler fra hans hånd, ikke minst i legeföreningens tidsskrift. Han så det som viktig å opplyse sine kolleger om hva det dreiet seg om, for også her var uvitenheten stor.

Alex Pihl var helt sentral da det viktige lørdagsmøtet om de medisinske virkninger av atomvåpen ble arrangert høsten 1981 i Gamle festsal ved Universitetet i Oslo med en fullsatt sal. Foredragene kom senere ut i bokform. Pihl var også en aktiv pådriver da Norske leger mot atomvåpen ble stiftet i 1982. Det gledet ham stort da International Physicians for the Prevention of Nuclear War fikk Nobels fredspris for sitt opplysningsarbeid.

Legenes opplysningskampanje bar frukter. På slutten av 80-åra syntes både politikere og folk flest å ha forstått konsekvensene av en eventuell atomkrig. Men etter Berlinmurens fall og Sovjetunionens oppløsning syntes angsten for atomkrigen å forsvinne.

Det er imidlertid i dag en økende forståelse for at faren for atomkrig fortsatt er aktuell, selv om trusselbildet er et annet. Tidligere toppolitikere i en rekke land, inkludert Norge, tar nå til orde for å avskaffe alle atomvåpen. I disse dager får USAs president Nobels fredspris blant annet for sin visjon om en atomvåpenfri verden. For å sikre at visjonen følges av handling er det behov for en ny opplysningskampanje og en ny folkereising mot atomvåpen i Alex Pihls ånd.

Norske leger mot atomvåpen takker Alex for hans banebrytende opplysningsarbeid som er en inspirasjon til videre innsats. Vi lyser fred over hans minne.

World Congress 2010

Nuclear abolition: for a future!

*IPPNW world congress.
August 25. - 30., 2010.
University of Basel , Switzerland*

Main Topics

- The Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT) Review Conference taking place in New York City in May 2010
- Status report on nuclear disarmament among the traditional nuclear powers
- Status report on other nations seeking to acquire nuclear weapons
- Nuclear weapons in an increasingly polarized world and the falling threshold for deployment
- Potential for nuclear-weapon-free zones in Europe, the Arctic and the Middle East
- Continuing contamination of the biosphere from atmospheric nuclear testing in the 1950s and 1960s
- Status of the ICAN International Campaign for abolishment of nuclear weapons

Other topics

- Radioactive contamination of the biosphere by nuclear fallout from nuclear power plants
- The extraction of uranium and the health effects on the populations of producer countries
- Current knowledge about radiation from low-level radioactive materials including new epidemiological research
- Interpretation of international nuclear law

Target Audience

The congress is intended primarily for doctors, health professionals and medical students but open to all interested persons. Some 400 to 600 doctors from all over the world are expected to attend, along with as many as 200 medical students. Public events are aimed at encouraging interest in the rest of the population.

Organization

IPPNW Switzerland Office
Claudia Bürgler
Klosterberg 23
CH-4051 Basel
Tel.: +41 (0)61 271 50 25
E-mail: sekretariat(at)ippnw.ch
Internet: www.ippnw2010.org

<http://www.ippnw2010.org/>

Opprydding i medlemsregisteret

Det har dessverre vært noe rot i medlemsarkivet slik at ikke alle har fått medlemsblad eller faktura etter innmelding. Dette er selvsagt beklagelig og vi har derfor hatt en opprydding i medlemsarkivet. Det kan selvsagt fortsatt være feil men vi håper at hovedparten av feilene er ryddet opp i.

Vi ønsker gjerne å oppfordre medlemmer til å melde eventuelle feil eller adresseendring til lea@legermotatomvapon.no eller sende inn adresseendringsslippen som medfølger medlemsbladet.

NLA har i tillegg avsluttet samarbeidet med firmaet Mamut til distribusjon av faktura og dette arbeidet er en del av styrets arbeid. Det gjør at vi vil gjøre oppmerksom på at det er ett nytt kontonummer til innbetaling av medlemskontigent. Dere vil finne faktura vedlagt medlemsbladet. Prisen er fortsatt 100 kr for studenter og 300 kr for leger eller andre medlemmer. Det er viktig at det fremgår i betalingen hvem det betales for. Mer informasjon på faktura som medfølger bladet.

Nearly there!

Finally the day has come, after more than a year of preparations. Our conference “Nuclear Weapons - Abolition Now!” is officially about to open.

Julian Hamfjord
MedFred Oslo

hamfjord@legermotatomvapen.no

This will be the 20th European Student Conference of the International Physicians for the Prevention of Nuclear War hosted by the Norwegian Student Affiliate of the IPPNW. We are proud to present an exciting program with outstanding guest speakers. The program includes lectures, workshops and panel discussions all focusing on nuclear weapons - in a broad perspective and from different points of view.

This is a conference for everyone interested in issues concerning nuclear weapons. These weapons still pose one of the greatest threats to humanity. Although the total nuclear stockpile in the world has been reduced over the last 20 years, some 23 000 nuclear warheads still remain. Even a limited regional nuclear war with detonation of some hundred warheads will have disastrous consequences. Nuclear weapons are clearly non-discriminatory. The catastrophic consequences of nuclear war are at the extreme end of a continuum of armed violence that undermines health, environment, and security. Abolition is the only way to ensure that they will not be used again.

The Doomsday Clock of the

20th IPPNW European Student Conference, Oslo 8. - 11. April 2010

Bulletin of the Atomic Scientists is a symbolic clock face, maintained since 1947. Since 2010, the clock reads seven to midnight and indicates that the threat of nuclear weapons is greater today than during larger periods of the Cold War. However, several positive initiatives have evolved over the last two years and with Barack Obama winning the Nobel Peace Prize, the issue is back on the political agenda.

These are exciting times. With the

Review Conference of the Nuclear Non-Proliferation Treaty in New York this May we are hopefully entering a new era. Strengthening the NPT Treaty and implementing a Nuclear Weapons Convention endorsed by all nations of the world are imperatives for a strong, enforced abolition regime.

“So today, I state clearly and with conviction America’s commitment to seek the peace and security of a world without nuclear weapons” (Barack Obama, Prague 2009)

With Obama’s words lingering in our ears we agree that this is the time to take action. And the time for abolition is now.

Associated organizations are The Norwegian Affiliate of the IPPNW (Norske leger mot atomvåpen), The Norwegian Peace Council (Norges Fredsråd), No to Nuclear Weapons (Nei til atomvåpen) and The Norwegian Civil Service Union (Norsk Tjenestemannslag).

LÆR OM ATOMVÅPEN

– en ny ressurs på internett

John Gunnar Mæland
Leder NLA
john.meland@isf.uib.no

Det mangler egentlig ikke informasjon om atomvåpen og nedrustning av dem, men det kan vært vanskelig å finne fram til gode norsk-språklige kilder. NLA har derfor med økonomisk støtte fra UD oversatt, bearbeidet og tilrettelagt læreprogrammet ”Lær om atomvåpen”. Programmet ble opprinnelig laget av Svenske leger mot atomvåpen og Svensk freds- og voldgiftsdomsforening, og finnes også i svensk og engelsk utgave.

Lær om atomvåpen er ment for alle som ønsker grunnleggende kunnskap vedrørende atomvåpen og nedrustning, men er særlig egnet for bruk i skolen. Det er også utarbeidet et omfattende lærermateriale med forslag til undervisningsopplegg.

Lær om atomvåpen finnes tilgjengelig på nettadressen: www.atomvaepen.no. Vi håper du vil ha nytte og glede av sidene!

The screenshot shows the website 'LÆR OM ATOMVÅPEN'. At the top, there is a navigation bar with links: 'Om Lær om atomvåpen | Filmer och Materiell | Engasjer deg | Ordforklaringer | Lenker | For Lærere | Search'. Below this is a sidebar menu with categories: 'Korte Fakta', 'Historie', 'Teknisk', 'Juridisk', 'Medisin', 'Politikk', 'Geografi', 'Klima og Miljø', 'Økonomi', 'Etikk og Religion', and 'FAQ'. The main content area is titled 'Historie' and contains a table of contents under the heading 'INNHOLDSFORTEGNELSE'. The table of contents lists six main sections:

- 1. DET FØRSTE ATOMVÅPENET**
Tanken tar form
Manhattanprosjektet
Trinity
- 2. HIROSHIMA OG NAGASAKI**
Hiroshima
Nagasaki
Hibakusha – de overlevende
Aldri mer Hiroshima – aldri mer Nagasaki
- 3. SPREDNINGEN AV ATOMVÅPEN**
Hvorfor prøvesprengte?
Hvem gjorde hva?
Tester i atmosfæren
Tester under vann
Underjordiske tester
Prøvesprengninger i Stillehavet
Partielle prøvestansavtale
Fullstendig prøvestansavtale
CTBT
Subkrittiske tester
- 4. DEN KALDE KRIGENS OPPRUSTNING**
Den kalde krigen
FN og Baruch-planen
Opprustningskapløp, terrorbalanse og gjensidig utsletting (MAD)
Cubakrisen 1962
- 5. AVTALER OG INITATIV FOR NEDRUSTNING**
Se under Juridisk
- 6. ATOMVÅPENARSENALER IDAG**
Forandring i atomvåpenarsenaler
USA
Russland
Storbritannia
Frankrike
Kina

Ny organisasjonssekretær

John Gunnar Mæland
Leder NLA
john.meland@isf.uib.no

Dordi Lea er engasjert som organisasjonssekretær i NLA fra 2010. Hun skal jobbe med nettsidene våre, holde orden på medlemsarkivet og ellers bistå styret i løpende oppgaver.

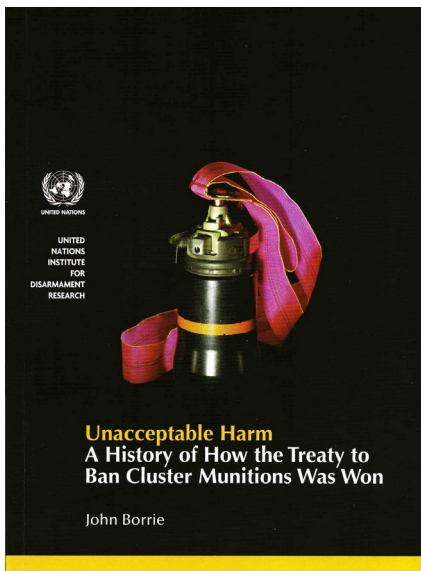
Dordi er sisteårs-student i Trondheim og medlem av MedFred gruppen der. Hun skal fra sommeren starte turnustjenesten ved Odda sykehus.

Vi er veldig glade for å ha fått Dordi med på laget! Hun kan kontaktes på e-post: lea@legermotatomvaepen.no eller mobil 99229659.

Unacceptable Harm

A history of how the treaty to ban cluster munitions was won

John Borrie (Author)
Eric Prokosch (Foreword)
Paperback: 978-9290451969
United Nations Publications
Price: \$65.00

The convention on cluster munitions agreed upon by 94 states in 2008 was a decisive act that has already saved thousands of lives, and has prevented even more human mutilation and suffering. To those of us who watched the process from some distance, it seemed almost easy at the meeting in Dublin in May 2008 to reach an agreement that prohibits the use, production, transfer, and stockpiling of cluster munitions, but in reality, it was a very tough one that did not at all come from itself.

This book by John Borrie, who is a disarmament expert and has worked with both UNIDIR and the International Committee of the Red Cross (ICRC), tells the story about some silent heroes from the diplomatic corps, several NGOs, and some governments who started and fulfilled a two year process that eventually ended up with one of the most significant humanitarian treaties to prevent unacceptable harm.

Ever since their extensive use in the Vietnam War, cluster munitions were known to cause unacceptable harm to military and civilians both at the battlefield and also long after. As this was soon conceived as a humanitarian question, voices rose to address the problem, and it was adopted by the UN Convention on Certain Conventional Weapons (CCW). The negotiations there did, however, soon get caught up in a deadlock, effectively sabotaged by some key states with interests both in the production and the use of such weapons.

After many years with no progress, this lost case within the UN system gave birth to the "Oslo process" where the Norwegian MFA called together an independent conference of 46 states that, at their first meeting in Oslo in February 2007, reached an agreement to work for the prohibition of cluster munitions. Conferences in Lima, Peru in May 2007, in Vienna, Austria in November 2007, and Wellington, New Zealand in February 2008 followed bringing more and more participants together and the parties constantly nearer to an agreement, not only to reduce harm from cluster munitions, but to ban these inhuman weapons entirely.

Meanwhile, those states who wanted to keep the weapons as part of the CCW tried to vitalize the negotiations within that framework again, but soon found out that the Oslo-process had already gained too much momentum. The USA chose to stay outside the whole process, while some of their allies tried to form a group of "likeminded states" within the Oslo process doing every effort to weaken the content of the treaty that they saw emerging.

One sad factor that helped the Oslo process forward was the extensive use of cluster munitions by NATO states in the war in Kosovo in 1999, and by Isra-

el in the war in Lebanon in 2006. With the media attention that was created during and after these wars, the whole world witnessed from an orchestra seat the inhuman nature of cluster munitions weapons, and with the awaking engagements from the ICRC and several NGOs, the diplomatic Oslo process got a real push right from the start..

Another feature that helped the process forward was the majority of so called "Tee-total states" from the Africa; Asia, and Latin America that were often victims to cluster munitions themselves. At first they were underestimated by the so called likeminded, while in the end these states formed the positive majority that made it impossible to withstand the diplomatic and public pressure that was created.

The final agreement on the treaty to ban cluster munitions was reached in Dublin on 30 May 2008 and the treaty was signed in Oslo on 3-4 December the same year. The heroes behind have every reason to be content with their enormously important work, and we as citizens of the countries that reached the treaty should be proud.

And, for those of us who are striving for a Nuclear Weapons Convention to further prevent unacceptable harm to mankind, this book from John Borrie, should be read as an exciting recipe for how to finally succeed.

On May 30, 2008, when the treaty to ban cluster munitions was won, the head of ICRC arms unit, Peter Herb, made the following statement: «In a world in which so much seems to be beyond our control we have demonstrated that humanity, collectively, can summon the capacity, the will and the wisdom to eliminate a weapon which should not exist.» Hopefully, a similar statement can soon be made for nuclear weapons as well.

Medical Peace Work: further developments

Partnering to conceptualize the term Medical Peace Work (MPW), European IPPNW-affiliates together with representatives of other health NGOs and teaching institutions have since 2005 worked to define the role and responsibility of health practitioners in peace work.

Klaus Melf

NLA-styret

melf@legermotatomvapen.no

MPW encompasses much more than peace building in violent conflicts; it also refers to the many different ways in which health practitioners contribute to preventing violence and promoting peace, for instance through disarmament, human rights or sustainable development work.

In addition to exploring the range and mechanisms of such work, the MPW project entails collecting and cataloguing existing knowledge and experience in this field. It therefore works both as a competence-building initiative, and a quest to improve the effectiveness of the important work which IPPNW-affiliates and likeminded organisations are already conducting.

MPW I - an EU-funded pilot project

From 2005 to 2008, eleven European partners (among them the German and the Dutch IPPNW, as well as Medact) received funding from EU's Life Long Learning programme 'Leonardo da Vinci'. The pilot project resulted in the freely available MPW online course and a collection of many other training resources for health practitioners in peace issues.

The online course offers an introduction to Medical Peace Work. It comprises seven different modules:

- Module 1: Peace, conflict and health professionals
- Module 2: Medicine, health and human rights

- Module 3: War, weapons and strategies of violent conflict
- Module 4: Structural violence and the underlying causes of violent conflict
- Module 5: Peace-health interventions in armed conflict
- Module 6: Refugee and migration challenges
- Module 7: Inter-personal and self-directed violence

All seven modules consist of text book lessons, standardised test questions and problem-based e-learning cases in which the student, through pictures and videos, is challenged with difficult situations.

MPW II has recently started

Over the next two years, the MPW partnership will further develop the online course and web site with training resource. The plan is to transform the seven modules into shorter stand-alone courses and to adapt them to new user groups. We will also focus on the dissemination and the accreditation of the MPW course material in relation to vocational training and continuous education systems of health practitioners across Europe.

For further information, please check www.medicalpeacework.org

Studentskildring fra konferansen "Global Response 2010"

To medisinstudenter fra henholdsvis Tromsø og Bergen var de heldige utvalgte som fikk overvære konferansen "Global Response – Conference on Violent Conflict and Health" i København den 22. – 25. januar 2010.

Sofie Paus
MedFred Bergen

Konferansen var rettet mot helsearbeidere, forskere, NGOere og andre som har arbeid relatert til helse i krigssoner. Det var også åpnet for studenter, og det visste seg tidlig at den lille massen med studenter i all hovedsak ble utgjort av nordmenn, NMF hadde i alt sendt ti delegater

Planleggingsfasen til konferansen startet to år tidligere med en liten gruppe engasjerte medisinstudenter og unge leger. Organisasjonskomiteen ønsket at dette skulle være en nyskapende og interaktiv konferanse, i programmet var det satt av langt mer tid til arbeid i små arbeidsgrupper enn hva undertegnede har erfart fra tidligere konferanser.

Fredag ettermiddag ble konferansen innledet av Cæcilie Buhmann, hun er som kjent visepresident for den europeiske grenen av IPPNW. Den engasjerte legen var dessuten konferansens president og leder for den nyopprettede organisasjonen Global Doctors.

Dagsorden ble satt med øyenvitners skildringer fra ulike krigssoner, i dette tilfellet fra Kashmir, Irak og Den demokratiske republikken Kongo. Jon Pedersen fra FAFO holdt innledningsseminar, og det ble også vektlagt forholdet mellom det å være en "outsider" og en "insider" i en konflikt. Videre ble vi delt inn i tre grupper, som i all hovedsak skulle bestå gjennom hele konferansen. Dette baserte seg på valg av en av tre temaer om relasjonen mellom konflikt og helse, selvfølgelig med glidende overganger. Tema en baserte seg i hovedsak på å se på årsaker til konflikt og sammenhengen mellom denne og helse. Tema to tiltrakk seg

den største massen av forskere og ønsket å studere dokumentasjonen rundt relasjonen, hvordan kan det forskes mer hensiktsmessig og riktig på helse i konfliktområder. Tema tre ville studere helsearbeiderens rolle og ansvar i konflikter. Begge MedFreds utsendte valgte tema en og videre vil artikkelen konsentrere seg om vår arbeidsgruppe.

Underliggende årsaker til krig

Lørdag morgen ble innledet med to forelesninger. Den første av Peter J. Croll, ansatt ved BICC (Bonn International Center for Conversion). Han forsker på global militarisering og presenterte en helt ny indeks utarbeidet av senteret – "The Global Militarization Index".

Indeksen representerer den relative viktigheten militærapparatet i et land har i forhold til velferdssamfunnet som helhet. De har blant annet sett på faktorer som hvor stor del av BNP som brukes på militæret og sett på denne verdien i

"Dette understreket han med å si at de fire største truslene mot menneskelig sikkerhet er diaré, malaria, meslinger og akutte luftveisinfeksjoner"

forhold til hvor mange leger landet har og hvor mye som brukes på helsetjenester. I all hovedsak har forskergruppen funnet ut at størrelsen og sammensetningen til et lands militærapparat har innflytelse på økonomisk og sosial utvikling, men også på raten av vold og voldelig konflikt.

Men Croll var svært tydelig på at GMI ikke viser direkte nivå av voldelig konflikt i et land, det ville blitt en sannhet med for mange modifikasjoner. Imidlertid utgjør GMI et instrument for mulige korrelasjoner mellom grad av militarisering og voldelige konflikter,

politisk system og utviklingsnivå. Med andre ord betyr det at militarisering i seg selv verken bra eller dårlig. Høy grad av militarisering (høy GMI) er ikke nødvendigvis 'dårlig', men for et land som Eritrea (som troner øverst på GMIliten og bruker mer enn 20 % av BNP på militæret), gjenspeiler dette mangel på offentlig styring som ville kommet hele samfunnet til gode. Og det gjenspeiler også den regionale ustabiliteten i regionen, spesielt i forhold til landets konflikt med nabolandet Etiopia.

På den andre siden kan lav grad av militarisering også være problematisk ettersom dette kan representere skjøre stater som ikke har mulighet til å opprettholde et militærapparat og dermed ikke klarer å forsvare egne territorier.

Sum av summarum, ved å bruke GMI sammen med andre indekser og spesifikk informasjon om det spesielle landet, kan

den utgjøre en verdifull ressurs i videre forskning og nødhjelpsarbeid. Norge kom for øvrig på en 65.plass av 151 land på GMI listen.

Den andre forelesningen lørdag morgen ble gitt av Mike Rowson, ansatt ved UCL (Centre for International Health and Development) i London. Han snakket engasjerende og tankevekkende om de underliggende årsakene til krig. Han trakk inn flere aspekter innen kultur og økonomi, men understreket samtidig at vi egentlig vet forbausende lite om hvilke spesifikke omstendigheter som framkaller krig. Han trakk eksempelvis

fram at i noen tilfeller er det økonomisk vekst og i andre tilfeller økonomisk tilbakefall som utgjør årsaken til krigsutbrudd. Han konkluderte allikevel med at vi har visse indikasjoner på at det er først når det oppstår ulikhet mellom ulike kulturelle grupper at konflikt oppstår. Som et eksempel på ulikhet trakk han fram ulik tilgang på helsetjenester i land som Sri Lanka.

Klima på dagsorden

Mellom formiddagens og ettermiddagens forelesning var det satt av rikelig med tid til arbeid i working groups. Denne samlingen var svært spennende, det var plass til masse input når du satt rundt samme bord som forskere og mennesker med erfaring fra felten. Selv om det absolutt var en arena for å suge til seg kunnskap og inspirasjon, tror jeg kanskje det ble mye generelt snakk og lite konkret i forhold til hva organisasjonskomiteen ønsket. Som relativt uvitende student syns jeg dessuten det var krevende og vanskelig å bidra, i hvert fall med tanke på hva en skarve student kan bidra med i en diskusjon med fremragende forskere og mennesker med årelang erfaring

Ettermiddagsforelesningene ble innledet av Nils Petter Gleditsch, professor ved NTNU så vel som International Peace Research Institute (PRIO) i Oslo. Gleditsch ville sette fokus på den antatte sammenhengen mellom klimaforandringer og utbrudd av voldelige konflikter. Mange har pekt på muligheten for at klimaforandringer har utløst konflikter som følge av mangel på ressurser og migrasjon. Utover i forelesningen presenterte han relevant forskning, eksempelvis undersøkelser om temperaturstigning som følge av global oppvarming har hatt effekt på utbrudd av voldelige konflikter. Den han allikevel oppsummerte med er at vi foreløpig ikke vet noen ting om det

finnes en slik sammenheng eller om det ikke gjør det. Og at vi må forholde oss kritiske, og ikke uten videre anta at en slik sammenheng eksisterer.

Deretter snakket Taylor Owen, som er tilknyttet Universitetet i Oxford og i Toronto. Hans forskning dreier seg om definisjon og måling av "human security", og han knytter dette opp mot årsak til krig, fredsarbeid og USAs utenrikspolitikk. Han dro inn eksempler fra Kambodsja om hvordan tettheten av landminer i en region av landet påvirker sikkerheten til befolkningen i de aktuelle områdene. Han slo allikevel fast at i dette sikkerhetsspørsmålet må

forelesninger på søndag formiddag. Manuel Carballo holdt en ufattelig motiverende, men samtidig svært nedslående forelesning om tingenes tilstand hva angår nødhjelpsarbeid i felten. Han er professor ved Universitetet i Colombia og leder for International Centre for Migration and Health, men har arbeidet i WHO i en årrekke og har vid erfaring som nødhjelpsadministrator fra en rekke konfliktområder.

Han formanet oss til ikke å glemme at alt nødhjelpsarbeid er et inngrep, og av vi må vise ydmykhet overfor denne innblandingen. Manglende kunnskap hos NGOere eller andre som ønsker å

fokuset flyttes fra militære trusler til den enkeltes sikkerhet. Dette understreket han med å si at de fire største truslene mot menneskelig sikkerhet er diaré, malaria, meslinger og akutte luftveisinfeksjoner, og at global sykdomsbekjempelse, ikke bare i krigssoner, må få førsteprioritet.

Humanitær turisme

Etter atter flere working groups både på lørdag ettermiddag og søndag morgen var det klart for siste bolk med

bistå med nødhjelpsarbeid kan, selv om de er i beste mening bli "humanitarian tourism". Som kort eksempel nevnte han en banalt, men virkelig opplevelse der han som nødhjelpsadministrator i krigen i Kosovo måtte hjelpe to bistandsarbeidere som hadde blitt sittende fast i skuddlinjen mellom de stridende partene. Angiveligvis når de skulle levere teddybjørner til et barnehjem.

På tross av dette noe overdrevende

Reportasje

eksemplet, mener Carballo at det ute i felten i en konfliktsone er en overveldende mangel på koordinering mellom de ulike gruppene med hjelpeorganisasjoner. Felles og gjennomsiktede mål er nøkkelen til suksess, men i visse områder hadde Carballo nærmet opplevd at organisasjonene "sloss" om de ulike oppdragene om å få sette opp flyktingleire osv. På tross av mangel

innebære tydeligere og strengere retningslinjer fra WHO eller den øverste koordineringsenheten.

Deretter snakket Suppiah Ratneswaren nettopp om hvordan denne problematikken kan være en del av årsaken til det feilslåtte internasjonale nødhjelpsarbeidet (spesielt fra FNs side) på Sri Lanka.

svært oppegående mennesker med bred erfaring. På grunn av den noe spesielle organiseringen, med svært mange working groups ble terskelen ytterligere lavere for å snakke med mennesker med et markant høyere kunnskapsnivå, både i lunsjpauser og ved de sosiale tilstelningene.

Utfordringen som organisasjonskomiteen ga deltakerne siste dagen, var å dra tilbake å fortsette arbeidet, forhåpentligvis med videre perspektiver.

Konferansen har samtidig som å opplyse presentert utallige utfordringer; ikke bare skal vi prøve å tiltrekke oss oppmerksomheten til de store folkemasser og få disse til å engasjere seg. Vi trenger kanskje i enda høyere grad kritiske donorer, folk som jobber mer direkte opp mot beslutningstakere og mennesker med utdannelse innen nødhjelpsarbeid.

Det framstår som lett å gjøre mer "harm than good", å redde verden er ingen enkel sak. Siste dag av konferansen var allikevel et forum for håp; om at ti år er kommet så langt at vi skal ha en global konferanse som kun dreier seg om forebygging av krig, og ikke om tilstanden i allerede eksisterende konfliktområder. Og vi fikk høre at det er oss unge som har ansvar for at dette skal bli en realitet. Personlig vil dette innebære og få inn en artikkel om konferansen i fakultetsavisen ved det medisinske fakultet i Bergen. Vil man redde verden må man alltid begynne et sted.

på kunnskap og ressurser hos den enkelte bistandsorganisasjonen, var ikke samarbeid aktuelt. For at dette skal kunne endres må det foreligge respekt og åpenhet mellom innbyggere og nødhjelpsarbeidere, så vel som nødhjelpsarbeidere imellom. I tillegg er det et reelt problem at de fleste bistandsorganisasjoner kommer til en konfliktsone altfor sent og drar altfor tidlig. I praksis vil dette også måtte

Resten av søndagen gikk til arbeid i working groups før det på mandag var oppsummering av konferansen på det danske utenriksdepartementet og påfølgende mottakelse på rådhuset.

Hva nå?

Global response var en svært velorganisert og interessant konferanse å overvære. Det var motiverende og ikke minst stimulerende å være rundt

English summary

Two medical students from Tromsø and Bergen, respectively, were given the opportunity to attend the "Global Response" conference in Copenhagen, Denmark, in January. This is their report from the conference.

2010 - Året det skjer?

NLAs landsmøte 20.mars fant sted på St.Olavs hospital i Trondheim. Tradisjonstro benyttes ikke helgen til landsmøteforhandlinger alene, men også til innlegg og diskusjon rundt aktuelle tema. Årets innleder var Stine Rødmyr, leder i Nei til Atomvåpen.

Mari Jetlund

Nasjonal stud. repr. NLA
jetlund@legermotatomvapen.no

Hun presenterte status i nedrustningssaken og ga tilhørerne en kort oppdatering av hva som rører seg i politikken - nasjonalt og internasjonalt. 2010 kan på mange måter bli et viktig år, og Stine Rødmyr oppfordret til optimisme og visse forventninger. Obama kan vise seg som verdig vinner av fredsprisen med

“Obama kan vise seg som verdig vinner av fredsprisen med sine visjoner om nedrustning; START-avtalen mellom USA og Russland skal fornyes i disse dager, og Pentagon skal ved månedsskiftet legge frem sin Nuclear Posture Review.”

sine visjoner om nedrustning; START-avtalen mellom USA og Russland skal fornyes i disse dager, og Pentagon skal ved månedsskiftet legge frem sin Nuclear Posture Review. Likeledes skal Ikkespredningsavtalen diskuteres under Tilsynskonferansen (RevCon) i New York i mai, og kanskje kan denne bli en større suksess enn den foregående Tilsynskonferansen i 2005.

Norge - et foregangsland?

NTA-lederen fremhevet også hyggelige nyheter nasjonalt. Regjeringen har i SoriaMoria 2 erklært videre satsing på Ikke-spredningsavtalen og tro på en vellykket Tilsynskonferanse (RevCon) i mai. MEN, SoriaMoria erkjenner samtidig at en konvensjon kan være alternativet dersom Tilsynskonferansen skulle gi lite tilfredsstillende resultater. Dette er første gang norske myndigheter offisielt åpner for en konvensjon, og det er vel verdt å merke seg. Viktig er det da at mer enn 6000 mennesker deltok i

fakkeltog mot atomvåpen i forbindelse med Obamas besøk i desember. Som Stine påpekte, er dette et tydelig signal om at atomvåpen fortsatt er en sak som vekker følelser hos Ola og Kari, og at våre organisasjoner gjør vår jobb mht å skape bevissthet og engasjement!

Bred felles front

Et annet viktig signal til myndighetene er at norske NGOere nærmer seg en felles koalisjon for et atomvåpenforbud. Stine kunne fortelle at mer enn 12 norske organisasjoner vil være

representert med minst 20 delegater under Tilsynskonferansen i mai, i tett samarbeid og med en felles regi. Disse inkluderer bl.a LO, Fredsrådet, Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp og Mellomkirkelig råd – i tillegg NLA og NTA. Et fruktbart samarbeid her vil trolig danne grunnlag for en kommende bred allianse for et forbud mot atomvåpen, kanskje under ledelse av en felles norsk koordinator. Den første offisielle oppgaven for en slik koalisjon vil være å bidra til den store verdensomspennende demonstrasjonen for et atomvåpenforbud 5. juni, med henblikk på Tilsynskonferansen og resultatene derfra.

Nye arenaer for kunnskapsformidling

Veien videre i anti-atomvåpenarbeidet inkluderer også kunnskapsformidling og folkeopplysning. Landsmøtets andre del omhandlet den nye norske oversettelsen av nettstedet Lær om Atomvåpen. Leder i NLA, John Gunnar Mæland, presenterte

læringsprogrammet på vegne av student Guro Bårnes, etterfulgt av diskusjon om hvordan vi bredt kan publisere dette verktøyet mot skoleelever og lærere. Dersom vi lykkes med dette vil vi ytterligere bidra til at 2010 blir ”Året det skjer” - ihvertfall ”Året der MYE skjer!

Her bør føyes til at studentgruppa brukte mye tid under landsmøte-helgen til å legge siste hånd på verket i planleggingen av studentkonferansen om nedrustning. Ikke bare blir den et IPPNW-arrangement, men også et arrangement for og med Nei til Atomvåpen, Norsk tjenestemannslag og Norges Fredsråd. Ergo er tanken om samarbeid på tvers av organisasjoner allerede satt ut i livet. Og konferansen kan – hvis vi lykkes med promoteringen – være viktig i formidling av kunnskap og engasjement til studenter og andre, så vel som signal til norske utenriksmyndigheter.

Dette gir ytterligere grunn til å knytte forventninger til året som kommer!

Stine Rødmyr

ICAN-nytt mars 2010

v/ *Tordis Sørensen Høifødt*

Her hjemme

I forrige nummer ble det redegjort for ICAN strategi i 2 faser for 2010:

- 1. Fram til mai 2010 NPT Review Conference**
- 2. Etter konferansen i mai 2010 og framover**

I den første fasen skal det arbeides med å påvirke de ulike regjeringers holdninger til en konvensjon fram mot konferansen i mai 2010. NLA har forsøkt å følge opp dette.

Det var **20.1. 2010 møte i Utenriksdepartementet.**

Til stede var Ole Kopreitan, Stine Rødmyr og Knut Tønsberg (Nei til Atomvåpen), Kirsten Strømme (Leger mot Atomvåpen), Knut Langeland og Steffen Kongstad (UD).

Vi hadde tre hovedanliggender:

- 1) å høre hva UD og Norge gjør i forhold til NATOs strategiske konsept
- 2) å høre hva UD og Norge gjør for å sikre et godt utfall i tilsynskonferansen
- 3) å diskutere videre støtte for en kampanje for forbud mot atomvåpen

Nedenfor kommenteres kort hva som kom fram under pkt vedrørende NPT og kampanje for konvensjon:

NPT: Det er høye forventninger til tilsynskonferansen, pga en kombinasjon av Obama-effekten og økt spredningsfare. Realiteten er allikevel at det venter store utfordringer. Det er veldig viktig å bygge opp under forventningspresset, vi bør ikke si oss fornøyd med en reprise av utfallet i 2000.

Kampanje: NTA foreslo en god gruppe til tilsynskonferansen (ungdomspolitikere, organisasjoner vi håper å ha med på en kampanje o.l.), til sammen 10-15 om mulig. UD var positiv til det.

Møte med parlamentarikere: 22.januar 2010 hadde representanter for NLA, Nei til atomvåpen og Pugwash (Knut Tønsberg, Ole Kopreitan, Bent Natvig, Jon Reitan og Kirsten Osen) møte med Dagfinn Høybråten og Odd Jostein Sæter fra Kristelig folkeparti. NLA fulgte opp aksjonsplanen fra ICAN og foreslo en interpellasjon før NPT RevCon med fokus på en konvensjon og utgangspunkt i Internasjonale Røde Kors Komites appell om å eliminere og forby atomvåpen på rent humanitært grunnlag. Momenter til interpellasjon og en presentasjon av disse ble overrakt. Høybråten virket positiv. KrF politikere ble anmodet om å ta kontakt med kongressmedlemmer i USA med tanke på ratifikasjon av CTBT. Høybråten var positiv til dette. NTA tok opp underskriftskampanjen for en konvensjon, NPT RevCon, og forhandlingene om NATOs strategiske konsept. Høybråten spurte helt spesifikt om hvilke saker vi anser som viktige å ta opp i forbindelse med NATOs atomstrategi, og tilbaketrekking av amerikanske atomvåpen fra Europa, ikke-førstebruk og negative sikkerhetsgarantier ble nevnt.

Strategi videre for arbeidet med kampanjen for en konvensjon vil være tema på **årsmøtet for NLA i Trondheim 22.mars 2010**. Temaer knyttet til etablering av brede allianser med ulike organisasjoner i fredsbevegelsen, humanitære organisasjoner og evt næringsliv vil bli diskutert. Likedan vil måten å arbeide på bli et fokus og om muligheten for å engasjere en koordinator for dette arbeidet nasjonalt. Leder for Nei til atomvåpen, Stine Rødmyr vil innlede på årsmøteseminaret.

Kirsten K. Strømme og Vegard Lundevall reiser for NLA/ Medfred til tilsynskonferansen for ikke-spredningsavtalen, NPT RevCon i New York 3.-28. mai 2010.

Ute i verden

ICNND, International Commission on Nuclear Non-Proliferation and Disarmament; Rudd-kommisjonen.

Det er tidligere redegjort for kommisjonens mandat og foreløpige signaler fra arbeidet i Medlemsbladet 2 og 3/2009. Rapporten fra kommisjonen ble lagt fram 15.12.2009. Nedenfor refereres utdrag av pressemelding fra ICAN kampanjen sentralt:

ICNND report welcome but falls short on ending nuclear threat. Melbourne, 15 December 2009:

The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) welcomes the report however believes it falls short on eliminating the nuclear threat. ICAN is concerned that the recommendations do not go far or fast enough towards getting the world to zero nuclear weapons. Released during the final days of Copenhagen, the report also heavily promotes nuclear power without sufficiently addressing dangerous proliferation risks.

ICAN along with many other civil society organisations around the world advocates a Nuclear Weapons Convention (NWC), a comprehensive global treaty to get the world to zero nuclear weapons. The Commission advocates reducing current arsenals by around 90% by 2025. This would still leave 20 times the number of nuclear weapons capable of causing unprecedented global climate change likely to persist for a decade and trigger catastrophic famine.

Despite these concerns, ICAN recognizes the substantial efforts of the ICNND towards building a case for disarmament and we welcome the emphasis on the role of civil society. www.icanw.org

English summary

Every edition of our members' bulletin include an update on the latest news worldwide regarding the ICAN initiative (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons). To learn more, we advise you to visit icanw.org.

Spar i Banco Humanfond og støtt Norske Leger mot Atomvåpen!

Har du bevisste etiske og ideelle holdninger og ønsker
å dele litt av dine goder med andre?

Nå kan du spare i Banco Humanfond og samtidig støtte
opp om det nyttige arbeidet Norske Leger mot
Atomvåpen utfører!

Uansett om du sparer langsiktig til deg selv eller dine nærmeste er
Banco Humanfond et godt valg. Velkommen som sparer i Banco
Humanfond - et alternativ med både hjerte og hjerne!

BANCO HUMANFOND - Et fond for de bevisste

Fondet er et norsk aksjefond med en moderat risikoprofil. Inntil 20 % av kapitalen kan investeres i utenlandske aksjer. Fondet har en ideell profil og egne etiske retningslinjer. I Banco Humanfond unngår du dermed å støtte opp om selskaper som produserer våpen, alkohol og tobakk, samtidig som du tar hensyn til selskapenes sosiale- og miljømessige krav (fastsatt av FN). Den ideelle profilen innebærer at 2 % av din forvaltningskapital ved årets slutt videreføres til Norske Leger mot Atomvåpen.

Ferdig utfylt tegningsblankett som er trykket i denne folder kan sendes oss portofritt ved at du teiper igjen sidene og postlegger.

Ønsker du ytterligere informasjon kan du ta kontakt med oss på **telefon 22 00 51 01**, **e-post: kundesenter@abif.no** eller du kan besøke våre **internettsider www.abif.no**. Du kan også fylle ut svarslippen nedenfor og sende den til oss.

Jeg er interessert i å spare bevisst med både hjerte og hjerne i Banco Humanfond! Send meg mer informasjon!

NAVN

ADRESSE

POSTNR/-STED

TELEFON ARBEID

TELEFON PRIVAT

E-POST

Tlf: 22005101 E-post: kundesenter@abif.no

Norske Leger mot Atomvåpen

BANCO

HUMANFOND

i samarbeid med

KAN SENDES
UFRANKERT
I NORGE.
ADRESSATEN
VIL BETALE
PORTOEN.

Alfred Berg Asset Management
ABN AMRO

SVARSENDING
Avtalenr. 140212/24_Pb
Alfred Berg Industrifinans
Oslo Sentrum Bedriftssenter,
0109 Oslo

TEGNINGSBLANKETT I BANCO HUMANFOND

Å spare i Banco Humanfond er enkelt. Fyll ut tegningsblanketten og legg den i posten idag. NB! Skjema samt legitimasjonsdokumentasjon må sendes pr. post ved opprettelse av spareavtale. Ved enkeltstående tegninger kan du benytte fax 22 00 51 05. Dersom du ønsker tilsendt prospekt eller annen informasjon, ta gjerne kontakt med Banco Humanfond, Grev Wedels Plass 9, Postboks 483 Sentrum, 0105 Oslo. www.abif.no

NAVN		PERSON-/ORGANISASJONSNR	STATSBORGERSKAP
ADRESSE		TELEFON DAGTID	TELEFON KVELDSTID
TELEFAX	POSTNR	POSTSTED	
BANKKONTO FOR FREMTIDIGE UTbetalinger		VPS-KONTO (HVIS DU IKKE HAR BLIR KONTO OPPRETTET KOSTNADSFRI TT)	

♥ ORGANISASJONEN DU STØTTER

Den ideelle organisasjonen du støtter ved denne tegningen.

Norske Leger mot Atomvåpen

♥ LEGITIMASJONSDOKUMENTASJON

Ved første gangs tegning hos Banco Humanfond må gyldig legitimasjon (pass, bankkort, førerkort) fremlegges. Oppgi hvilken type som vedlegges:

♥ TEGNING AV ENGANGSBELØP

Minimumsbeløp ved første gangs tegning er kr. 2.000,-. Andelene kjøpes med kurs samme dag som fullmakten mottas, forutsatt at dette skjer innen kl. 11.00. Tegning kan gjøres ved at du gir oss en engangsfullmakt for belastning av din konto. Alternativt kan pengene overføres til fondets bankkonto nr. 1602.45.34328.

ENGANGSFULLMAKT

Jeg gir herved Banco Humanfond fullmakt til å belaste bankkonto nr
for kjøp av andeler totalt kr Kontohavers navn
Sted/Dato Underskrift (må disponere bankkonto)

♥ SPAREAVTALE (SVARKUPONG)

Avtale Giro

Ja, jeg ønsker å betale andeler i Banco Humanfond med AvtaleGiro (kreditkonto nr. 1602.45.34328).
Minimum sparebeløp er kr. 200,- pr. gang.

Belast mitt kontonr. med kr

hver måned hvert kvartal hver måned med unntak av

Beløpet skal belastes konto den (hver mnd) Første belastningsdato (dag, mnd, år).

Kontohavers navn (benytt STORE BOKSTAVER).

Sted/Dato Underskrift (må disponere bankkonto)

Kid-felt

(fylles ut av Banco Humanfond)

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, fondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Valutakursendringer vil påvirke verdien på fondet, dersom underliggende investeringer er foretatt i annen valuta enn det som fondet er notert i. Selskapet er ikke ansvarlig for eventuelle skader eller feil som beror på hendelser utenfor selskapets kontroll. Materialet kan være delvis eller helt basert på informasjon fra tredjepart, informasjon vi anser som pålitelig, dog kan det ikke garanteres at denne informasjonen er korrekt eller komplett. Innholdet i dette materialet er gyldig for den dato som er oppgitt. Materialet skal kun brukes av den som er påtenkte dette, og skal ikke viderefremmes, reproduceres eller helt eller delvis kopieres for noe formål uten samtykke fra Alfred Berg Industrifinans.

Referat fra NLAs landsmøte 2010

Dato: 20.03.10 kl 13.00

Sted: St.Olavs hospital, 1902 bygget.

Tilstede: 8 medlemmer

1. Valg av referent og møteleder

Møteleder: John Gunnar Mæland

Referent: Dordi Lea

2. Innkalling til landsmøte og dagsorden

Enstemmig godkjent.

3. Referat fra årsmøte 2009 – godkjenning

Enstemmig godkjent. Referat er lagt ut på NLA sine hjemmesider.

4. Regnskap 2009

Lagt fram av Per Wium. Revisjonsberetningen sier at regnskapet er godkjent. Positivt resultat av frivillige gaver/kronerulling til IPPNW (kr 19 500). Regnskapet ble enstemmig godkjent.

5. Budsjettforslag 2010

Kasserer setter opp et budsjettforslag til styret med utgangspunkt i forrige års budsjett. Tas opp til behandling og godkjenning på neste styremøte.

Forslag til hva som skal prioriteres i 2010-budsjettet:

- Støtte til Europeisk studentkonferanse i Oslo (forpliktet til å dekke eventuelt underskudd, evt. bruke Per Ringnes fond til dette).
- Støtte til reise til Basel, NLA ønsker å være bra representert.
- Støtte til det internasjonale fondet til IPPNW.
- Lær om atomvåpen: det vil bli en del utgifter i forhold til markedsføring av denne ressursen.
- Koordinatorstilling: utgiftspost som kommer inn hvis denne stillingen blir opprettet.

6. Årsrapport 2009 fra styret og studentgruppene

Gjennomgang av John Gunnar Mæland. Årsrapporten ble godkjent med diverse mindre endringer. Opprettet versjon trykkes i medlemsbladet.

7. Handlingsprogram 2010

Jon Reitan la frem handlingsplan. Med en del mindre språklige endringer og presiseringer ble handlingsplanen godkjent.

8. Valg av styre

Valgstyrets forslag ble lagt frem av Ulrich Abildgaard.

John Gunnar Mæland ble gjenvalgt som leder.

Øvrige styremedlemmer: Dag Bruusgaard og Astrid Lygren har meddelt at de går ut av styret.

Forslag til nye styremedlemmer: Rune Dahl, Trygve Berge, Mons Lie og Torbjørn Graff Hugo (ikke lege/ medisinstudent, men vært medlem i NLA siden 2006)

Alle fire ble valgt til nye styremedlemmer. Antall styremedlemmer øker med dette til 11.

Leder og styremedlemmer ble valgt ved akklamasjon.

9. Valg av valgkomite

Hans Asbjørn Holm, Kjersti Johnsrud og Ingvild Fossgard Sandøy ble enstemmig valgt.

10. Oppnevning av revisor

Styret engasjerer revisor. Ønsker å fortsette med den revisoren (Blom revisjon) som er i dag. Må gjøre en vedtektsendring angående at det er ansatt og ikke valgt revisor.

Trondheim
20. mars 2010

Dordi Lea
Referent

fra Norske leger mot atomvåpen

1) ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON

Styret

John Gunnar Mæland, Bergen	Nestleder frem til 28.03.09, senere leder
Tordis Sørensen Høifødt, Tromsø	Leder frem til 28.03.09. ICAN Liason Officer
Jon B. Reitan, Oslo	Nestleder
Per Wium, Oslo	Kasserer
Ellen Ann Antal, Oslo	Internasjonal Councillor
Klaus Melf, Tromsø	Webansvarlig
Bjørn Hilt, Trondheim	IPPNW kontakt
Astrid Lygren, Bergen/Oslo	Medlemsarkivansvarlig frem til 28.03.09
Dag Bruusgaard, Oslo	Medlemsarkivansvarlig

Rådsmedlem Kirsten Osen deltar fast i styrets arbeid gjennom deltakelse på styremøter og ved løpende arbeidsoppgaver.

Bjørn Hilt har vært leder av International Board IPPNW (fra 2006).

Studentrepresentanter

NLA har i 2009 hatt studentgrupper ved alle fire læresteder. De er ved utgangen av 2009 representert i styret ved Mari Jetlund (Bergen), Julian Hamfjord (Oslo), Cecilie Horvei (Trondheim) og Petter Dahle (Tromsø). Mari Jetlund har vært nasjonal og internasjonal studentrepresentant i 2009.

Rådet

NLA's råd har i 2009 hatt følgende medlemmer: Ulrich Abildgaard, Carl Birger Alm, Anne Alvik, Christian Borchgrevink, Odd Steffen Dalgard, Kjell Grøttum, Kurt Hanevik, Kristian Hagestad, Hans Asbjørn Holm, Kjersti Johnsrud, Einar Kringlen, Mons Lie, Eiliv Lund, Morten Bremer Mærli, Christin Mørup Ormhaug, Kirsten Osen, Alexander Pihl (død 24.11.09), Hans Prydz, Ingvild Fossgard Sandøy, Johannes Setekleiv, Hilchen Sommerschild, Otto Steinfeldt-Foss, Per Sundby, Helge Waal og Steinar Westin.

Medlemsbladet

Det ble i 2009 utgitt tre nummer av Medlemsbladet (27. årgang). Carl Pintzka og Bjørn Lyngen, studenter, Trondheim, har vært redaktører. Opplaget er ca.1500 og omkring 70 medisinske biblioteker og norske organisasjoner får bladet tilsendt gratis.

Hjemmesiden

NLA har hjemmeside www.legermotatomvapen.no. Klaus Melf har fungert som fagredaktør og webmaster. Hjemmesidene ble sommeren 2009 utsatt for et hacker-angrep og tømt for innhold. Styret har senere arbeidet for å rekonstruere sidene og for å få tilsatt en webredaktør. NLA har også sikret seg domenet: www.atomvåpen.no

Medlemskartoteket

NLA står per desember 2009 oppført med 1188 registrerte medlemmer, samt 56 ikke-betalende organisasjoner og enkeltpersoner som mottar medlemsbladet. Kontinentinnkreving ble i 2009 utført av firmaet Mamut. Styret har arbeidet for å oppdatere medlemsarkivet og forbedre rutinene knyttet til dette. Styret tar sikte på å avvikle avtalen med Mamut og overta arbeidet med kontingentinnkreving.

Arkiv

NLAs arkiv fra 1982 til 1995 er overført fra Fylkesarkivet i Oppland til Riksarkivet. Styret har besluttet at arkivet etter 1995 begrenses til: Referat fra styremøter, årsmeldinger, lovendringer, medlemsblader og brosjyrer. Det arbeides med overføring av arkiv for perioden 1995-2008 til Riksarkivet (Kirsten Osen). Arkiv fra 2009 vil bli elektronisk.

Sekretariat

Adresse: John Gunnar Mæland, Institutt for samfunnsmedisinske fag, Kalfarveien 31, 5018 Bergen. Det har ikke vært ansatte i sekretariatet i 2009. Høsten 2009 vedtok styret å lyse ut stilling (engasjement) som organisasjonssekretær blant MedFred-studentene. Det meldte seg to søkere. Dordi Lea, Trondheim ble engasjert i stillingen fra 01.01.10 med foreløpig arbeidstid på 4 timer i uken. Til stillingen knyttes ansvar for websidene, medlemsarkivet, kontingentinnbetaling, oppfølging av styrevedtak mm.

Valgkomité

Ulrik Abildgaard, Kjersti Johnsrud og Ingvild Fossgard Sandøy.

Landsmøtet 2009

Landsmøtet 2009 ble arrangert lørdag 28.mars 2009 i Bergen. Det faglige programmet var:

1. *Når naboer er fiender: atommaktene India og Pakistan*
Innlegg ved professor Tor H. Aase
2. *Fredsundervisning i de medisinske studieplanene*
Innledning ved Klaus Melf

27 leger og studenter var til stede under landsmøtet.

Styremøter

Det har i 2009 vært ti styremøter, åtte som telefonmøter og to med frammøte; 28.03 i forbindelse med landsmøtet i Oslo og den 12.12 i forbindelse med rådmøtet i Oslo. Det foreligger godkjente referater fra alle styremøtene.

Rådmøtet

Styret og rådet hadde fellesmøtet i Oslo 12.12. Hovedtema var:

1. *What can IPPNW do to support president Obama's vision of a nuclear-free world.*
Innlegg ved Ira Helfand PSR/IPPNW/ICAN
2. *NGOs role in disarmament – reflections from a conference in Stockholm*
Innlegg ved Stine Rødmyr, Nei til atomvåpen

2) ØKONOMI

Generelt

Organisasjonen hadde i 2009 et regnskapsresultat nær balanse med inntekter på kr 454 728 og forbruk på kr 455 397, dvs et regnskapsmessig underskudd på kr 670. De største inntektspostene var kontingenter med kr 210 900 og bevilgninger fra Utenriks-departementet med kr. 208.000.

De største utgiftspostene var Medlemsbladet, Europeisk samarbeid, støtte til andre organisasjoner innen IPPNW og info- og undervisningsmateriell. I tillegg støttet vi IPPNWs fond som bistår medlemmer og studenter som trenger reisestøtte til

internasjonale møter og øvrig internasjonal studentaktivitet. NLA ga også støtte til den europeiske visepresidenten Cecilie Buhmann.

Vi har ved utgangen av året en egenkapital på kr 547 877 (inkludert kr 251 438 i Per Ringnes minnefond) og derved en rimelig god økonomi.

Per Ringnes minnefond

NLA overtok i 2002 Per Ringnes minnefond og forvalter midlene i h.h. til avtale om dette. Fondet er foreløpig ikke belastet. Renteinntekter fra fondet i 2009 var kr 6059.

Samarbeidet med Banco fondsforvaltning

NLA samarbeider med Banco fondsforvaltning som gir en del av overskuddet fra de av deres kunder som ønsker det til NLA. NLA fikk i 2009 utbetalt kr.5666 i utbytte/renter for 2008.

Skattefritak for gaver til NLA

NLA er av Skattedirektoratet fra 2003 godkjent som en organisasjon med rett til skattefradrag for gaver mellom 500 og 12 000 kroner. NLA har i 2009 til sammen mottatt gaver på 19 500 kr som er meldt Skattedirektoratet.

3) AKTUELLE SAKER OG PROSJEKTER

I Handlingsplanen for 2009 er NLA's strategiske mål definert som:

- å støtte IPPNWs satsingsområder:
 - **ICAN** (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, www.icanw.org)
 - **Aiming for Prevention/ Small Arms Campaign**
 - **Dialogseminarer** med myndighetene i atomvåpenstatene og NATO
 - **NuclearWeapons Inheritance Project (NWIP).**

- å arbeide for styrking av Ikke-spredningsavtalen
- å arbeide for Norges tilslutning til nedrustningstiltak i FN
- å arbeide for en internasjonal konvensjon mot atomvåpen
- å arbeide mot utplassering av rakettskjoldforsvar på europeisk jord
- å arbeide for opprettelsen av atomvåpenfrie soner
- å arbeide for en endring av NATOs atomvåpenstrategi
- å arbeide for tilbaketrekking av amerikanske atomvåpen fra Europa

- å få utdanning om nedrustning, menneskerettigheter og konfliktløsning implementert i de medisinske studieplaner

IPPNWs satsingsområder

ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) (www.icanw.org) er en internasjonal opplysnings- og påvirkningskampanje for et omfattende, juridisk bindende forbud mot atomvåpen. ICAN har stått for revisjon av modellkonvensjonen, publisert i "Security our Survival (SOS). The Case for a Model Nuclear Weapons Convention" (2007). Hovedkontoret er hos IPPNW Australia (www.mapw.org.au/ican.html). I Norge ble ICAN lansert i 2007.

NLA har fra 2006 samarbeidet med Nei til atomvåpen og Pugwash for en konvensjon som forbyr atomvåpen og dette samarbeidet videreføres innen rammen av ICAN. Norske myndigheter har uttrykt skepsis til å satse på en konvensjon mot atomvåpen nå, med den begrunnelse at dette kan svekke NPT ytterligere. Vi har ulike sammenhenger gjennom brev, møter og avisinnlegg argumentert med at en konvensjon vil komplettere eksisterende internasjonale avtaler og ikke komme i konflikt med disse.

Aiming for Prevention/ Small Arms Campaign. Bjørn Hilt søkte i 2009 på vegne av IPPNW/NLA Utenriksdepartementet om støtte til et prosjekt for kartlegging av, opplæring om og reduksjon av skadevirkninger som følge av vold med håndvåpen i Zambia. Søknaden ble dessverre avslått av budsjettmessige årsaker. Rådsmedlem Christin Ormhaug er NLA's kontaktperson.

Dialogseminarer med myndighetene i atomvåpenstatene og NATO. NLA var representert ved Bjørn Hilt og Kirsten Strømme i Dialogmøter i Brussel 13.- 14.10.09 med EU-parlamentet og NATO.

NuclearWeapons Inheritance Project (NWIP) Prosjektet som organiseres av IPPNW tar sikte på å komme i dialog med studenter i atomvåpenstatene om deres holdninger til å skulle arve atomvåpnene. Norske studenter har vært mindre aktive i NWIP i 2009.

Øvrig norsk samarbeid mot atomvåpen

NLA samarbeider med Pugwash og Nei til atomvåpen i den såkalte MPI-gruppen, som møtes ved behov for å samordne innspill mot politikere og beslutningstakere. I 2009 har det vært seks møter. Fra NLA møter Kirsten Osen, Hans Asbjørn Holm, Torbjørn Hugo, Jon Reitan og Kirsten K. Strømme.

Hovedtemaene for samarbeidet har i 2009 vært å arbeide for styrking av Ikke-spredningsavtalen (NPT), å arbeide for Norges tilslutning til nedrustningstiltak i FN, å arbeide for en internasjonal konvensjon mot atomvåpen, å arbeide mot utplassering av rakettskjoldforsvar på europeisk jord, å arbeide for en endring av NATOs atomvåpenstrategi og å arbeide for tilbaketrekking av amerikanske atomvåpen fra Europa.

Initiativ, aksjoner mv som NLA har medvirket til

- April 09: Brev fra IPPNW til presidentene Obama og Medvedev :”Medisinsk appell om atomvåpennedrustning. Fikk tilslutning fra dekaner/prodekaner ved alle fire norske medisinske fakultet, Ole D. Mjøs og Den norske legeforening.
- Mai 09: Brev fra MPI-gruppen til Frp og Høyre i forbindelse med landsmøter
- Mai 09 søknad til UD om støtte til Aiming for prevention (ikke innvilget)
- Juni 09 Brev fra NLA til Gro Harlem Brundtland (GHB) om Rudd-kommisjonens arbeid.
- Juni 09: Innspill fra MPI-gruppen til ny Soria Moria erklæring etter anmodning fra SV
- 30.09.09 møte i Utenriksdepartementet med overlevering av nytt brev til Gro Harlem Brundtland om Rudd-kommisjonen og Norges rolle i det videre nedrustningsarbeidet. Tre representanter fra NLA møtte.
- Medarrangør av arrangementet ”Verdensmarsjen for Fred og ikkevoldelig konfliktløsning” Oslo 2/10.
- Brev til medlemmer FNs Sikkerhetsrådet i anledning Sikkerhetsrådets møte 24. september om kjernefysisk nedrustning og ikke-spredning. Medundertegnet av NLA.
- Brev fra NLA til president Obama 03.11.09 i anledning Nobelprisen.

Ikke-spredningsavtalen (NPT). Student Kirsten K. Strømme deltok som NGO-observatør på NPT PrepCon i New York mai 2009 med støtte fra UD.

International Commission on Nuclear Non-proliferation and Disarmament (ICNND). ICNND la i desember 2009 frem sin rapport med anbefalinger for det videre nedrustningsarbeidet. Denne rapporten ble en skuffelse for den internasjonale fredsbevegelsen, fordi den legger opp til et protrauert og lite forpliktende nedrustningsløp.

NLA sendte på oppfordring fra ICAN i løpet av 2009 to brev til kommisjonsmedlem Gro Harlem Brundtland hvor vi argumenterte for en mer forpliktende plan. Vi forsøkte også å få til et møte med Brundtland uten å lykkes, men formidlet våre synspunkter til representanter for UD i september 2009.

Medisinske studieplaner

Arbeid for å få utdanning om nedrustning, menneskerettigheter og konfliktløsning implementert i de medisinske studieplaner har vært en prioritert sak i 2009. Klaus Melf har koordinert arbeidet med å kartlegge eksisterende undervisning og føre en dialog med de enkelte universiteter. Arbeidet ble lagt frem og diskutert på landsmøtet 2009. Etter dette har man forsøkt å stimulere til å etablere nye undervisningstilbud ved lærestedene, bl.a. i Bergen og Trondheim. Arbeidet vil følges opp i 2010.

Informasjonsstrategi

Handlingsplanen for 2009 lister opp følgende prioriterte informasjonstiltak:

- Arbeidet med å lage ny informasjonsbrosjyre om skadeeffekter av atomvåpen vil bli sluttført i 2009.
- Eksisterende fakta-ark om håndvåpen, fredsmedisin, atomterrorisme og medisinske konsekvenser av radioaktiv stråling vil bli oppdatert og nye vil bli laget.
- SLMKs websider: Lær om kärnvapen (<http://www.slmk.org/larom/index.html>) vil bli oversatt til norsk og lagt ut på NLAs hjemmesider.
- Forsterke kontakten med media, spesielt kontakten med særlig interesserte journalister
- Økt kontakt med ungdomsrepresentantene for de politiske partiene
- NLA vil styrke sin kapasitet for lobbyarbeid mot politikere og media

Arbeidet med informasjonsbrosjyren og oppdatering av fakta-ark har av ulike grunner ikke blitt videreført i 2009.

Hovedinformasjonsprosjektet i 2009 har vært å få oversatt og bearbeidet for norske forhold websidene *Lær om atomvåpen* etter avtale med SLMK. Lær om atomvåpen er et omfattende illustrert læreprogram med en rekke moduler og fordypningstekster. Programmet er spesielt egnet for bruk i ungdomsskole og videregående skole. Det inneholder lærerveiledninger og en rekke forslag til undervisningsopplegg.

Studentene Guro Barnes og Anne Marte Skaland har på oppdrag fra NLA stått for oversettelsen. Styre- og rådsmedlemmer har bidratt med kvalitetssikring av tekstene og produksjon av nye tekster. Guro Barnes har koordinert dette arbeidet. Hun har i tillegg bl.a. laget intervjuer med fire kjente nordmenn som nye elementer i programmet. Den norske versjonen vil bli implementert på SLMKs server, med direkte tilgang fra NLAs nettsider. Dette ventes avsluttet våren 2010. NLA vil ta medansvar for videre oppdatering av tekstene i samarbeid med SMLK.

Innlegg, artikler i media

- Kirsten Osen, Bent Natvik – ”Arbeidshell av Esten Barth Eide” – Aftenposten 2. februar 2009.
- Kirsten Osen, Dag Bruusgaard – ”Atomvåpen og valget” – Dagsavisen 3. september 2009.
- Paal Anker-Nilsen, Torbjørn Graff Hugo – ”NATOs fremtid i støpeskjeen” – Aftenposten 1. september 2009
- Einar Kringlen, John Gunnar Mæland, Kirsten Osen – ”Alexander Pihl (Nekrolog)” – Aftenposten 8. desember 2009
- Bjørn Hilt: Medisinsk appell om atomvåpenrustning til Obama og Medvedev. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129:1011
- Boken: ”Peace through Health: How Health Professionals can work for a Less Violent World”. Norsk bidrag fra Klaus Melf
- Hans Asbjørn Holm. Anmeldelse av : Mærli, MB. ”Atomvåpen. Det du ikke vet, det du ikke vil vite”, Pax forlag 2009. Tidsskrift for den norske legeforening
- Bjørn Hilt : ”Slik kan atombomben ramme Trondheim” Adresseavisa 06.10.09
- John Gunnar Mæland. Anmeldelse av :Lown, B. ”Prescription for survival”. Tidsskrift for den norske legeforening 17. november
- John Gunnar Mæland. ”Atomvåpen truer menneskeheten”. Kronikk Bergens Tidene 23.12.09

Øvrig samarbeid med andre organisasjoner

- NLA er fortsatt tilsluttet Norges Fredsråd og Norsk Fredssenter
- Samarbeidet med ”Ordførere for fred” kampanjen er videreført, men uten at det har vært så stor aktivitet i 2009.

4) MØTER OG ARRANGEMENTER

- Europeisk/russisk IPPNW møte i Helsinki, Finland 23.04-26.04.09.** Bjørn Hilt, John Gunnar Mæland og tre MedFred-studenter deltok.
- PrepCom New York mai 2009** Kirsten Strømme deltok som observatør og har skrevet rapport.
- NATOs parlamentarikerforsamling i Oslo 22.-26.mai 2009.** Kirsten K. Strømme deltok som observatør. MPI-gruppa sendte i forkant brev til delegatene fra Stortinget om å ta opp NATOs førstebruksdoktrine, rakettskjold, og tilbaketrekking av atomvåpen fra Europa.
- Møter med William Potter i Nobel-instituttet 16 juni 2009 og i Utenrikskomiteen 19.juni 2009.** Fra Utenrikskomiteen møtte Marit Nybakk (A), Ågot Valle (SV) pluss kvinnelig sekretær for komiteen. Fra MPI: Stine Rødmyr, Bent Natvig, Kirsten Strømme, Kirsten Osen, Ursula Gelic (Kvinneligaen).
- Pugwash møte i København om atomvåpenfrie soner i Arktis august 09.** Torbjørn Hugo Graff representerte NLA og holdt foredrag.
- Dialogmøter i Brussel 13.- 14.10.09 med EU-parlamentet og NATO.** Norske representanter: Bjørn Hilt og Kirsten Strømme
- ”Reaching nuclear disarmament - the role of civil society in strengthening the NPT”.** Stockholm 6.-8.11.09. Bjørn Hilt deltok.
- Nobelpristildelingen 10.-11.12.09.** NLA-representasjon ved Ira Helfand PSR/IPPNW/ICAN, Mari Jetlund, Medfred Bergen og Julian Hamfjord, Medfred Oslo. NLA var medarrangør av fakkeltøget som hyllet prisvinner Obama.
- Møte om ”How to build momentum towards a nuclear weapons free world” 9.12.09 i Oslo** arrangert av Atlanterhavskomiteen og flere andre deriblant NLA med Alyn Ware (PNND) og Ira Helfand (IPPNW).
- NGO Conference ved UN Climate Summit, København 7.-18. desember.** NLA ga økonomisk støtte til DLMK for en stand.

5) NLAs studentgrupper (Medfred)

Aktiviteter og møter

Studentene i Medfred har i løpet av 2009 hatt relativt lite lokallagsaktivitet fordi de fleste aktive studenter på hvert studiested har vært knyttet til forberedelse av IPPNWs europeiske studentkonferanse i Oslo 2010. Det ble vedtatt januar 2009 at norske studenter skulle påta seg ansvaret for konferansen, og oppgavene ble fordelt mellom de fire respektive studiebyer. Disse har gjennom hele året møttes på nett-møter hver 2./3.uke.

Ansvarsområdene har vært fordelt som følger:

- Tromsø: regnskap/økonomi
- Trondheim: studentkontakt og påmelding
- Bergen: faglig program + sponsormidler
- Oslo: PR + kost/losji/praktisk + sosialt program (+ lederansvar)

I tillegg till dette har studentgruppene i Bergen, Oslo og Trondheim arrangert introduksjonsstand og/ eller vervemøter for nye interesserte studenter i løpet av høsten 2009.

Oslogruppen, Trondheimsgruppen og Tromsøgruppen har dessuten arrangert flere møter/filmkvelder lokalt.

Studenter i alle studiebyer har møtt på ulike møter og seminarer gjennom året, samt alle møter i NLAs regi. Nasjonal studentleder og konferanseleder møter på alle NLAs styremøter.

Student Kirsten Strømme (Oslo) deltar på møter i MPI-gruppen (Middle Power Initiative) i Oslo.

Medlemstall

Ca 20-30 studenter er mer eller mindre aktive i organisasjonen, hvorav 12 har vært aktivt involvert i planleggingen av ESC 2010 gjennom hele 2009

Studentenes årsmøte

Nasjonalt studentmøte, med 11 deltakere, bla arrangert samtidig med NLAs årsmøte i Bergen i mars. Hit inviterte vi også to studenter fra Nederland til å dele av sine erfaringer med å arrangere IPPNW-konferanse.

Internasjonal deltakelse

Det har i 2009 ikke vært avholdt noen større internasjonale konferanser i IPPNWs regi.

Tre studenter deltok i april på Symposium on Nuclear Weapons, Violence and Health m/IPPNW i Helsinki.

Student Kirsten Strømme fra Oslo deltok som observatør for MedFred/NLA på NPT PrepCom i mai 2009. Hun deltok også på et dialogmøte med NATO i IPPNW-regi i Brussel, oktober 2009.

Det er holdt løpende e-postkontakt med flere IPPNW-medlemmer i de andre landene.

Arbeid med studieplaner

Noen studenter på hvert studiested har sett på studieplaner og gjort forsøk på å få ”medisinsk fredsarbeid” implementert i undervisningen i større grad. Det har vært ulike temaer som har vært ønsket inn i studieplanene: menneskerettigheter, tortur, katastrofemedisin, atomvåpen, legers rolle i konfliktsoner osv. I Bergen ble det sendt inn et forslag om et én-dags-program med noen av disse temaene til bruk i den samfunnsmedisinske undervisningen. En slik dag kan kanskje bli en realitet når Samfunnsmedisinsk institutt v/UiB legger nytt løp for undervisningen. Det ble også utarbeidet noen gruppeoppgaver, og noen av disse er allerede forsøkt tatt inn i undervisningen.

Arbeid med oversettelse av ”Lær om kärnvåpen”

Medfred-student Guro Bårnes (Oslo) har sammen med Anne Marte Skaland (NTA) i 2009 utarbeidet en flott norsk versjon av det nettbaserte svenske læringsprogrammet om atomvåpen (for NLA).

Andre aktiviteter

Bjørn Lyngen og Carl Pintzka, Trondheimsstudenter, er redaktører for NLAs medlemsblad, og studentene bidrar jevnlig med innlegg til bladet.

Trondheimsgruppen har i 2009 påbegynt arbeidet med å verve ordførere til organisasjonen Mayors for Peace.

Julian Hamfjord (Oslo) og Mari Jetlund (Bergen) representerte NLA ved Nobelarrangementene i Oslo i desember.

Bergen, 19. mars 2010

John Gunnar Mæland
NLA

Mari Jetlund
MedFred

NLA regnskap 2009

INNETEKTER	Budsjett 2009	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2008	Noter
Medlemskontingent	210 000	210 900	200 300	
Bidrag UD	250 000	208 000	106 000	1
Per Ringnes fond	12 000	6 059	12 258	2
Div bidrag/støtte	20 000	19 500	25 100	3
Diverse inntekter	10 000	6 513	16 171	4
Økning verdi fond		3 756		
Sum	502 000	454 728	359 829	
UTGIFTER	Budsjett 2009	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2008	
Medlemsblad	90 000	117 390	87 270	5
Medlemsarkiv	18 000	24 454	21 872	6
Drift kontor	5 000	6 164	2 027	7
Drift studentgrupper	20 000	10 171	43 229	17
Telefon/fax	15 000	12 585	13 775	8
Reiser styret	20 000	22 679	18 022	9
Prosjekter	70 000	0	11 546	10
Internasjonalt samarbeid	40 000	22 711	13 473	12
Europeisk samarbeid	125 000	59 871	25 474	11
Hjemmeside	11 000	0	0	
Medlemsavgift IPPNW og andre	22 000	52 807	750	13
Støtte til andre org	50 000	52 433	30 722	14
Info- og undervisn materiell	5 000	56 446	8 417	15
Revisjon	11 000	16 000	10 250	18
Diverse utgifter	0	1 686	0	
Sum	502 000	455 397	286 827	
(Års)resultat	0	-670	73 002	

BALANSE

Eiendeler	PR 31.12. 2009	Pr 31.12.2008	
Driftskonto Spareskill. b.	167 694	106 442	
UD-konto Sparesk. b.	21 591	93 474	1
Støttekonto Sparesk.b.	90 242	90 096	
Per Ringnes Fond	251 438	245 379	2
Banco fond	16 242	12 486	16
Sum eiendeler	547 207	547 877	

Gjeld og egenkapital	Pr 31.12.09	Pr 31.12.2008
Sum gjeld	0	0
Egenkapital 0101	547877	474 875
Under/overskudd	-670	73 002
Egenkapital 31.12	547 207	547 877
Sum gjeld og egenkapital	547 207	547 877

Noter til regnskapet 2009

1. Fra UD har vi fått: kr 208000 kr 8000 til reise Prep.kom. Kr 200000 til opplysn for fred (se bilag)
2. Renteinntekter Per Ringnes Minnefond.kr 6058,83 er bare lagt til fondet som er på kr 251438.
3. Div bidrag/støtte: Gaver fra medlemmer kr 19500 som er fritatt for skatt.
4. Diverse inntekter: alle renter føres her samt utbetaling fra Banco kr 5666 som er 50% av 2008
5. Utgifter til produksjon, trykking og utsending av medlemsbladet kr 117390 for fire utgivelser. En utgivelse var overliggende fra 2008 og redaksjonen trengte fornyelse av noe av utstyret.
6. Utgifter medlemsfakturaer og årsavgift medlemsservice kr 1350 mens utgifter til utsendelse av faktura og purring finnes på bilag 58 og 92, ialt kr 23114.
7. Drift kontor: brevpapir, konvolutter, porto, gaver kr 6164 noe utgifter til porto og web utgifter
8. Utgifter til telefonstyremøter kr 12585
9. Styre reiser:rådsmøte , årsmøte kr 23450 vesentlig til årsmøtet i Bergen og rådsmøtet i Oslo
10. Prosjekter: Dette er overført til UD kontoen og finnes på UD spesifikasjonen ialt kr 208841
11. Europeisk samarbeid og reiser: Her føres reiser for vårt styremedlem i Europa IPPNW samt andre medlemmer og studenter til møter i Europa. kr 59871
12. Internasjonalt samarbeid: Andre reiser til møter i FN og IPPNW utenfor Europa kr 22711
13. Medlemsavgift til IPPNW og Norges Fredsråd: Her er belstet for både 2008 og 2009
14. Støtte til andre organisasjoner vesentlig til IPPNWs Europaaktivitet og hovedkontoret kr 52433
15. Infomateriell her ble det mer enn planlagt på grunn av at vi fikk anledning til å bruke SLMKs "Lär om atomvåpen" og har oversatt og omarbeidet dette materiellet. kr 56446
16. Vår beholdning i Banco fonds urealisert gevinst kr 4716 og fondet er på kr 16243 i likningsverdi.
17. Drift studentgrupper inneholder reiser til medlemsmøter. i Norge kr 10171
18. Revisjonen 2008 ble dyr på grunn av flere sendinger frem og tilbake til Svolvær.

Målsetting og handlingsplan 2010

Norske leger mot atomvåpen (NLA) Vedtatt på Landsmøtet 20.03.10

1. NLA's visjon: *En tryggere verden uten atomvåpen.*

NLA's hovedoppgave er å arbeide for redusert risiko for atomkrig og for kjernefysisk nedrustning gjennom å:

- representere og støtte vår internasjonale moderforening IPPNW
- informere den norske befolkningen om helseeffekter av atomvåpen og atomvåpen-trusselen.
- skape oppmerksomhet om atomvåpentrusselfen og NLA's forebyggingsarbeid blant norske leger og medisinske studenter
- holde seg orientert om atomvåpenspørsmål i nasjonale og internasjonale fora (regjering, storting, ikke-spredningsprosessen, NATO, FN) og ta initiativ overfor myndighetene og media
- ha kompetanse når det gjelder medisinske virkninger av stråling og radioaktivitet generelt og av biologiske og kjemiske våpen, herunder utilsiktet bruk og bruk ved statlige og ikke-statlige aktører
- engasjere seg i andre spørsmål om fred, nedrustning, menneskerettigheter og miljø.

2. NLA's strategiske mål er:

- å støtte IPPNW's satsingsområder:
 - **ICAN** (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, www.icanw.org)
 - **Aiming for Prevention/ Small Arms Campaign**
 - **Dialogseminarer** med myndighetene i atomvåpenstatene og NATO
 - **NuclearWeapons Inheritance Project (NWIP).**
- å arbeide for styrking av Ikke-spredningsavtalen
- å arbeide for Norges tilslutning til nedrustningstiltak i FN
- å arbeide for en internasjonal konvensjon mot atomvåpen
- å arbeide mot utplassering av rakettskjoldforsvar på europeisk jord
- å arbeide for opprettelsen av atomvåpenfrie soner
- å arbeide for en endring av NATOs atomvåpenstrategi
- å arbeide for tilbaketrekking av amerikanske atomvåpen fra Europa
- å få utdanning om atomnedrustning, annen nedrustning, menneskerettigheter og konfliktløsning implementert i de medisinske studieplaner

3. Informasjonsstrategi

- Avslutte implementeringen av læreprogrammet **Lær om atomvåpen** på NLA's nettsider i samarbeid med SLMK
- Bidra til oppdatering av Lær om atomvåpen i samarbeid med SLMK
- Informere norske videregående skoler om Lær om atomvåpen som en læringsressurs
- Slutføre arbeidet med å lage ny informasjonsbrosjyre om skadeeffekter av atomvåpen.
- Oppdatere eksisterende fakta-ark om håndvåpen, fredsmedisin, atomterrorisme og medisinske konsekvenser av radioaktiv stråling.
- Forsterke kontakten med media, spesielt kontakten med særlig interesserte journalister
- Økt kontakt med ungdomsrepresentantene for de politiske partiene

4. Samarbeid med andre organisasjoner

- NLA vil fortsatt være tilsluttet Norges Fredsråd og Norsk Fredssenter
- Samarbeidet med Nei til atomvåpen og Den norske Pugwash-komité om atomvåpenspørsmål vil videreføres
- Samarbeidet med "Ordførere for fred" kampanjen vil videreføres
- NLA vil arbeide for alliansebygging med andre frivillige organisasjoner og deler av norsk samfunnsliv for en konvensjon mot atomvåpen. NLA vil arbeide for å etablere en mer formalisert allianse med en koordinator for denne prosessen. Arbeidet vil i første hånd rette seg mot fornyelsen av ikkespredningsavtalen, eventuelt et arbeide utenom FN-systemet for etablering av en konvensjon mot atomvåpen i likhet med konvensjonene mot landminer og klasevåpen. Aktuelle aktører kan utenom Pugwash og Nei til atomvåpen være f. eks. Røde Kors, Den norske kirke, Legeforeningen og andre.
- NLA vil arbeide for at Den norske legeforening også i andre sammenhenger engasjerer seg i arbeidet mot atomvåpen, håndvåpen og i andre fredsinitiativ

5. Medlemsrettede aktiviteter

Det er et mål å øke antallet aktivt betalende medlemmer. Styret vil særlig fokusere på studenter og unge leger og forsøke å stimulere de som har vært aktive som studenter til å opprettholde sitt engasjement. Styret vil avslutte gjennomgangen av rutinene knyttet til innmelding og oppdatering av medlemsregisteret, herunder rutiner for kontingentinnbetaling og utsending av medlemsbladet. Styret vil arbeide videre med å supplere medlemsarkivet med e-postadresser.

6. Studentgrupper

Styret skal arbeide for å beholde og videreutvikle studentgruppene (MedFred) ved alle fire lærestedene.

Ved siden av sine egne aktiviteter skal studentene delta på alle plan i foreningen, herunder at representanter fra studentene deltar i styremøter og i internasjonale møter. NLA støtter arrangering av det europeiske studentmøtet i Oslo i 2010.

7. Freds- og konflikttema i de medisinske studieplaner

Styret vil videreføre arbeidet med å kartlegge og bistå de medisinske fakultetene til å implementere tema om atomnedrustning, menneskerettigheter og konfliktløsning i de medisinske studieplanene.

8. Medlemsbladet og hjemmesiden

Det planlegges tre nummer av medlemsbladet i 2010 (april, september, desember). Styret vil prioritere arbeidet for en forbedret hjemmeside og for elektronisk kommunikasjon med medlemmene via e-post lister.

9. Sekretariat

Stillingen som deltidsengasjert organisasjonssekretær (fra 2010) vil få oppgaver knyttet til hjemmesidene, medlemsarkivet, kontingentinnbetaling og øvrig løpende styrearbeid.

TIL UNGDOMMEN

Nordahl Grieg (1936)

Kringsatt av fiender,
gå inn i din tid!
Under en blodig storm -
vi deg til strid!

Kanskje du spør i angst,
udekket, åpen:
hva skal jeg kjempe med
hva er mitt våpen?

Her er ditt vern mot vold,
her er ditt sverd:
troen på livet vårt,
menneskets verd.

For all vår fremtids skyld,
søk det og dyrk det,
dø om du må - men:
øk det og styrk det!

Stilt går granatenes
glidende bånd
Stans deres drift mot død
stans dem med ånd!

Krig er forakt for liv.
Fred er å skape.
Kast dine krefter inn:
døden skal tape!

Elsk og berik med drøm
alt stort som var!
Gå mot det ukjente
fravrist det svar.

Ubygde kraftverker,
ukjente stjerner.
Skap dem, med skånet livs
dristige hjerner!

Edelt er mennesket,
jorden er rik!
Finnes her nød og sult
skyldes det svik.
Knus det! I livets navn
skal urett falle.
Solskinn og brød og ånd
eies av alle.

Da synker våpnene
makteløs ned!
Skaper vi menneskeverd
skaper vi fred.

Den som med høyre arm
bærer en byrde,
dyr og umistelig,
kan ikke myrde.

Dette er løftet vårt
fra bror til bror:
vi vil bli gode mot
menneskenes jord.

Vi vil ta vare på
skjønnheten, varmen
som om vi bar et barn
varsomt på armen!

B

Retur til:
NLA v/John Gunnar Mæland
ISF, Kalfarveien 31
5018 Bergen

spring og signer! www.icanw.org

Kampanjen for en internasjonal konvensjon mot atomvåpen,
initiert av IPPNW i 2007, fortsetter - og avsluttes først når atomvåpen er forbudt
ved konvensjon. Gå inn på nettsidene og signer!

Neste manusfrist: 20. august 2010